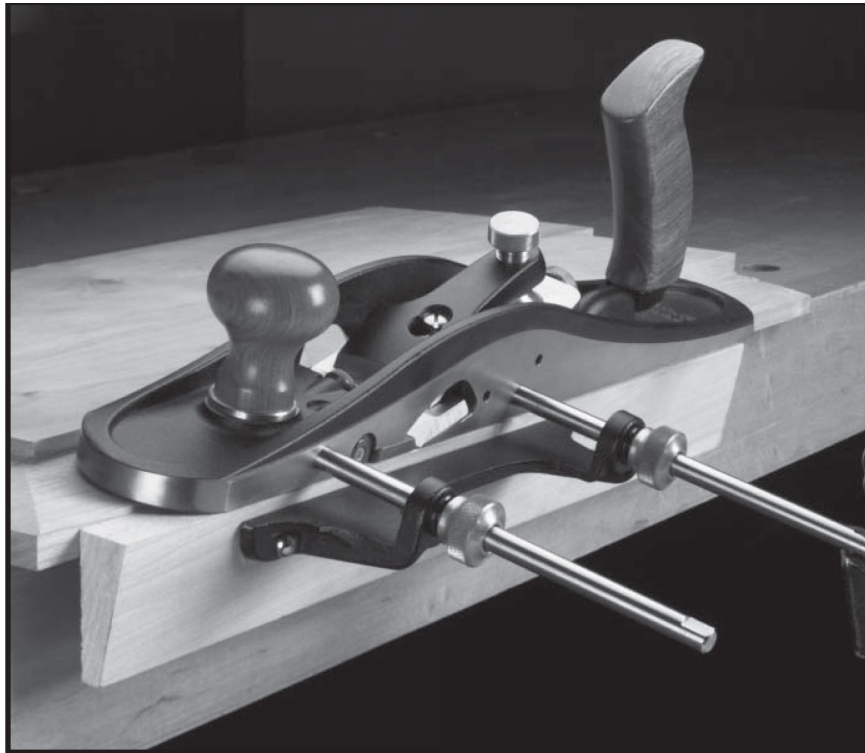

veritas®

Macek s polodrážkovačem ostřím nahoru (bevel-up)

Tento hoblík se používá převážně k výrobě drážek, polodrážek a čepů větších rozměrů a všude tam, kde by práce s menším hoblíkem byla zdlouhavá. Další jeho užitím je tvorba šikmých polodrážek pro výplně (kazet dveří). Díky posazení želízka výbrusem nahoru (bevel up) usnadňuje změnu rezných vlastností změnou úhlu želízka.

Želízko samotné je usazeno pod úhlem 15° a výsledný rezný úhel je tedy 40° při použití základního želízka broušeného na 25°. Na výběr jsou želízka z A2 ocele, vytvrzená na Rc 60-62, dále nástrojová ocel A1, tvrzená na Rc 58-60 a také želízko PM - V11, naši vlastní práškovou ocel o tvrdosti Rc 60-63, která výborně drží ostří dokonce i při broušení na úhly pod 25° a stále je možné ji brousit na běžných brusných kamenech.

Hoblík má stavitelná ústa, která lze zavřít na tenkou mezeru při malém úběru, nebo naopak otevřít pro průchod tlustějších hoblin při větším úběru. Toto nastavení se dá provádět rychle a přesně, pomocí *rukojeti s fixačním šroubem* unikátního *dorazového šroubu k nastavení úst*.

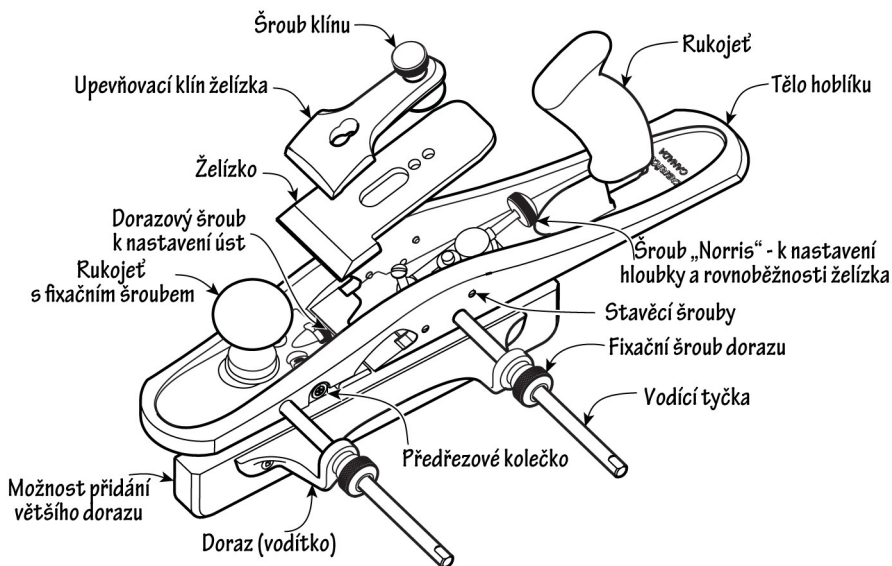
Je vyrobený z kujné litiny, kde bylo odstraněno vnitřní pnutí. Hoblík je přesně vybroušen tak, že plaz je dokonale rovný a strany jsou k němu přesně kolmé.

Velká dřevěná rukojeť vpředu a zadní rukojeť nabízí pohodlné držení hoblíku. Zadní rukojeť lze navíc naklánět do stran, což oceníte při práci podél dorazu, kdy si nebudete otloukat prsty a při hoblování hlubších polodrážek.

Díky *šroubu Norris*, nastavíte želízko lehce a přesně. Stranové doladění želízka se provádí čtyřmi *stavěcími šrouby*, které umožňují jeho opakované a přesné usazení a přesné vyrovnání se stranou hoblíku.

19 cm dlouhý boční *doraz* je usazen na dvou ocelových *vodících tyčích* s mosaznými matkami a lze jej nastavit až do vzdálenosti 13,5 cm od hrany hoblíku. Navíc je předvrtaný tak, aby si uživatel sám mohl vyrobit prodloužení tohoto dorazu ze dřeva. Výhodou je možnost používat doraz z obou stran hoblíku.

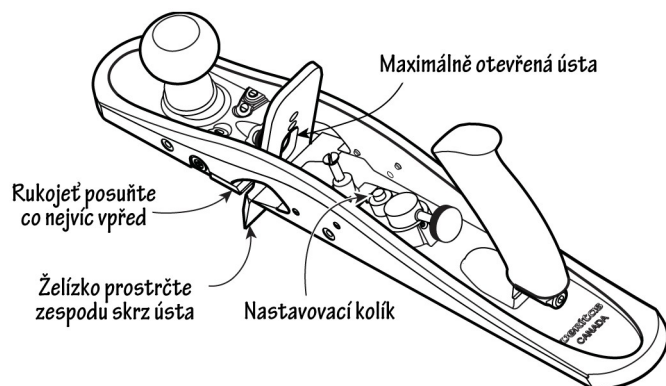
Navíc je hoblík vybaven dvěma *předřezovými kolečky*, které oceníte při práci kolmo k vláknům, kdy zamezí jejich vytrhávání.

Instalace želízka

Upozornění: želízko je ostré, při neodborné manipulaci by mohlo dojít k vážnému zranění.

Při prvním ohledu se může zdát, že želízko do hoblíku nelze usadit. Řešením je zcela otevřít ústa hoblíku a želízko nasunout zespodu.

Nasuňte želízko do hoblíku tak, aby *nastavovací kolík* na stavěcím šroubu zapadl do první ze dvou děr, osadte *upevňovacím klínem* a lehce dotáhněte.

Nastavení želízka pro hoblování bez bočního dorazu

První nastavení provádějte při otevřených ústech hoblíku tak, že jej položíte na rovný kus dřeva a lehce dotáhněte přítláčným šroubem na klínu a stavěcím šroubem vysuňte želízko tak, aby se ostří dotýkalo dřeva. Hoblík otočte vzhůru nohama a pohledem zkontrolujte rovnoběžnost želízka s plazem. Dotáhněte klín (**nepřetáhněte**, čtvrt otáčky by mělo stačit) a vyzkoušejte. Pokud je vše v pořádku, vyšroubujte boční stavěcí šrouby želízka tak, aby se právě dotýkaly želízka. Není třeba aby želízko svíraly, stačí když budou plnit funkci dorazu. Rychle si zvyknete nastavovat tloušťku úběru pouhým okem.

Nastavení želízka pro hoblování s bočním dorazem

Při hoblování drážek a polodrážek je důležité aby byl správně nastavený úběr třísky, aby želízko bylo rovnoměrně vysunutě a aby pozice želízka byla nastavena správně, tedy aby právě vykukovala do boku za boční rovinu plazu. Tato pozice se nastavuje čtyřmi stavěcími šrouby želízka. Nejdříve lehce povolte klín tak, aby bylo želízko volné. Potom posuňte želízko do strany až se dotkne stavěcích šroubů. Tyto upravte tak, aby bylo želízko usazeno správně. Přitom dbejte na rovnoběžnost želízka s plazem. Jakmile se vám to podaří, nastavte zbylé dva šrouby do pozice, kdy budou fungovat jako boční dorazy želízka. Neměly by ho však držet pevně na místě. Až budete mít nastavené všechny 4 šrouby, můžete nastavit tloušťku úběru. Toto nastavení vám umožní želízko jednoduše vytáhnout, nabrousit a vrátit zpět přesně na místo.

Stavěcí mechanismus (šroub Norris) želízka je k tělu hoblíku připevněn imbusovým šroubem (červ) v zadní části usazení. Pokud potřebujete tento mechanismus demontovat, povolte tento šroub a mechanismus vyjměte.

Dvě bezpečnostní výstrahy

1. Přední dřevěná rukojeť, která ovládá aretaci otevírání úst hoblíku je schopna vyvinout extrémní tlak. Není třeba jí příliš dotahovat a pro běžné použití postačí čtvrt otáčky od polohy, kdy začne klást odpor. **Nikdy**

nedotahujte rukojeť příliš pevně, mohli byste poškodit hoblík.

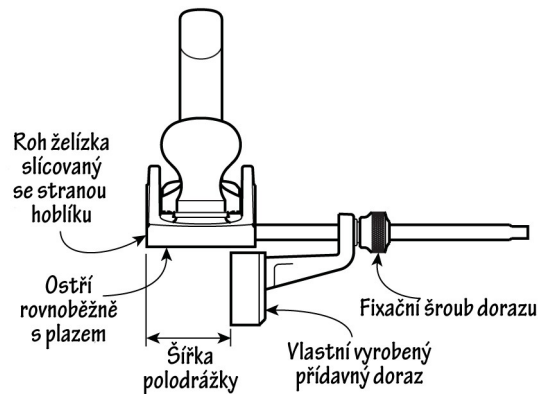
2. Než budete vysouvat želízko pro nastavení většího úběru, vždy se přesvědčte, že želízko nenarazí s posuvným plazem hoblíku. Jednodušší způsob je otevřít ústa hoblíku, nastavit hloubku úběru a **potom** nastavit opět šířku úst na požadovanou velikost v závislosti na projektu.

Vůle závitů a jak jí předcházet

Každý, i ty nejlepší hoblíky a také tento, má malou vůli závitů při posouvání želízka. Kvůli této vůli se může želízko lehce posunout vzad. Abyste tomuto zabránili, šroub k nastavení hloubky želízka při dokončení seřízení otočte **směrem ven** (jako byste chtěli želízko vysunout).

Přídavné vodítko

Tento hoblík je určen pro výrobu širokých polodrážek, proto je dobré jej opatřit vlastním dřevěným prodloužením vodítka pro lepší manipulaci po obrobku. Jednoduše si vyrobte dřevěnou lištu, tak jednoduchou, nebo složitou, jak vám bude vyhovovat a připevněte jí pomocí vrutů do dřeva k základnímu kovovému vodítku.

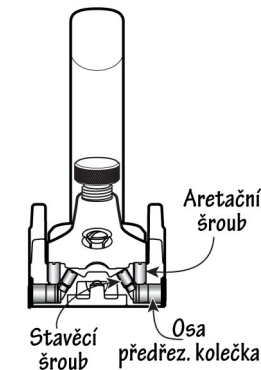

Nastavení dorazu

Šířka polodrážky závisí na nastavení vodítka. Povolte *fixační šroub dorazu* a posuňte jej do požadované polohy tak, aby vzdálenost mezi vnějším krajem hoblíku a vnitřním krajem dorazu byla šířka požadované polodrážky. Maximální šířka polodrážky je cca 57 mm při použití celé šířky želízka.

Nastavení předřezových koleček

Předřezová kolečka se používají zejména při práci kolmo k vláknům. Jsou excentricky usazená na ose, což umožňuje nastavení hloubky pouhým otočením. Je také možné zasunout, když ho nepotřebujete. Většinou se při práci používá pouze jedno z nich, podle toho, na které straně pracujete. K otočení osou kolečka je třeba povolit aretační šroub. Po nastavení hloubky jej opět utáhněte. Předřezové kolečko by mělo vyčnívat právě za hranu hoblíku a být slícované s krajem želízka. Pro nastavení vysunutí kolečka vůči hraně povolte aretační šroubek osy kolečka a stavěcím šroubem nastavte požadované vysunutí. Opět utáhněte aretační šroub.

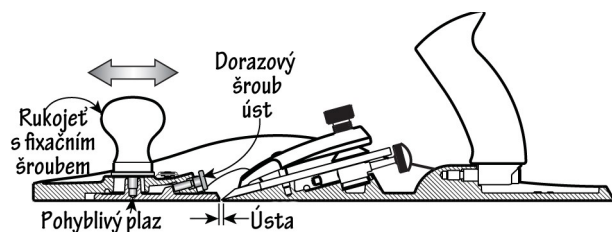

Nastavení úst

Pohyblivá přední část plazu, ovládaná dřevěnou rukojetí vám umožní nastavit šterbinu mezi ostrím želízka a plazem tak, aby vyhovovala daným požadavkům. Obecně se nechává šterbina tak úzká, aby mohly hobliny bez problémů odcházet ven a to z toho důvodu, že plaz před ostrím želízka tlačí na dřevo a zabraňuje tak vytrhávání dřeva před jeho odříznutím želízkiem.

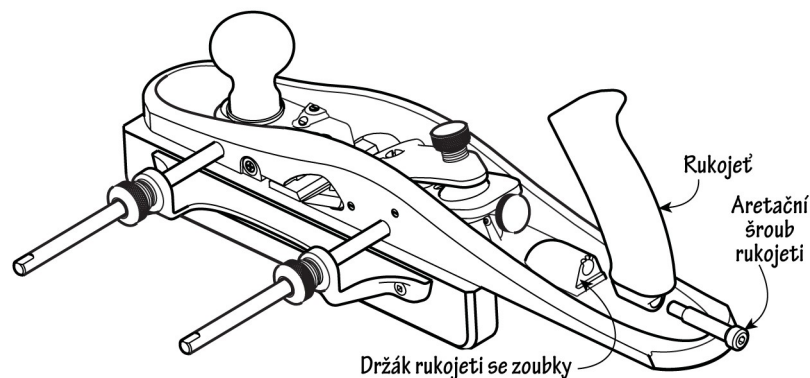
Dorazový šroub úst umožňuje přesné nastavení šterbiny a jakmile je nastavený, zajistí, že nelze plazem narazit, případně poškodit ostří. Povolte

(aretační) rukojeť a otočte hoblík vzhůru nohama. Otáčejte *dorazovým šroubem* až dosáhnete správné vzdálenosti. Jakmile jste dosáhli ideální štěrbin, dotáhněte rukojeť.

Naklánění zadní rukojeti

Tento hoblík je navíc vybaven náklonnou rukojetí, což je výhoda, kterou oceníte při práci na hlubokých polodrážkách a při hoblování podél dorazu. K nastavení úhlu je třeba povolit *aretační šroub rukojeti* a nastavit daný úhel tak, aby do sebe zuby opět zapadly. Poté opět dotáhněte.

Broušení želízka

Úhel 25° bude dobrým začátkem pro měkká a některá tvrdá dřeva. Tvrdé dřevo s póry (např. dub), bude vyžadovat broušení na 30°, aby nedocházelo k vylamování ostří. Jednoduše nabrousíte fasetku (mikrouhel) na požadovaný úhel.

Je těžké říct něco konkrétního o tom, jaký úhel byste měli používat. Pokud pracujete převážně s čistou borovicí, zřejmě vám postačí nižší úhel. Pouze

vy víte, s jakým dřevem budete pracovat, a zkušenost sama vám napoví, jaký úhel použít.

Péče a údržba

Tělo tohoto hoblíku je z kujné litiny a je ošetřeno antikoročním olejem. Před použitím je odstraňte hadříkem a vhodným rozpouštědlem. Otřete všechny povrchy – i oblast posuvného plazu, i samotnou rukojeť.

Doporučujeme pravidelně čistit od prachu z dřeva a aplikovat slabou vrstvu vosku proti korozi. Nechte zaschnout a pak vyleštíte suchým hadříkem. Toto odstraní také mastnotu, kterou zanechaly na hoblíku vaše ruce, což by mohlo způsobit korozi.

Mějte na paměti, že běžné vosky mohou obsahovat silikon, který při kontaktu se dřevem může zanechat nežádoucí mapy. Pokud je hoblík skladován ve vlhkém prostředí, je dobré mít ho zabalený v hadříku, nebo plátěném pytlíku.

Hoblík je dobré občas celý rozložit a natřít jeho části minerálním olejem (nebo kameliovým olejem). Na lehce zkorodované části použijte odstraňovač rzi a poté následujte výše popsané kroky.

Mosazné prvky můžete nechat zoxidované, nebo je vyleštit, pokud je chcete mít lesklé.

Tento hoblík nabízí Cesta dřeva – cestadreva.cz

Přeložil Jan Mareček, korekce Jan Marek

Text návodu nesmí být kopírován bez souhlasu autora.

Vyrábí: Veritas Tools, Inc, Kanada, patentováno